

VENDIM MBI ZBATIMIN E REKOMANDIMEVE TË PANELIT

Data e miiratimit: 29 prill 2021

Nr. i lëndës: 2016-10

Dragiša Kostić

kundër

EULEX-it

Paneli për Shqyrtimin e të Drejtave të Njeriut i mbledhur më 29 prill 2021, ku të pranishëm ishin anëtarët e paraqitur në vijim:

Z. Guénaël METTRAUX, kryesues
Z. Petko PETKOV, anëtar
Znj. Anna AUTIO, anëtare

Ndihmuar nga:

Z. Ronald Hooghiemstra, zyrtar ligjor

Pas shqyrtimit të ankesës së lartpërmendur, e cila është dorëzuar në pajtim me Veprimin e Përbashkët të Këshillit 2008/124/CFSP të datës 4 shkurt 2008, Konceptin Llogaridhënës të EULEX-it të datës 29 tetor 2009 për themelimin e Panelit për Shqyrtimin e të Drejtave të Njeriut dhe Rregullores së Punës së Panelit, e ndryshuar për herë të fundit më 11 dhjetor 2019,

Pas shqyrtimit përmes mjeteve elektronike, në përputhje me Rregulloren 13(3) të Rregullores së Punës së Panelit, u vendos si në vijim:

I. PROCEDURA PRANË PANELIT

1. Ankesa në këtë rast është regjistruar më 30 qershor 2016.
2. Më 28 qershor 2017, Paneli kërkoi nga ky ankues dhe nga ankuesit e tjerë informata shtesë në lidhje me ankesat e tyre. Ankuesit fillimisht u përgjigjën përmes përfaqësuesit për familjet serbe nga Qendra Burimore për Personat e Zhdukur (QBPZh), një OJQ në Prishtinë, duke thënë se ata nuk kishin informata të tjera në lidhje me ato raste.
3. Më 20 shtator dhe 17 tetor 2017, Paneli dërgoi dy kërkesa të tjera për informata shtesë përmes përfaqësuesit të QBPZh.
4. Më 20 tetor 2017, Paneli pranoi një përgjigje përmes përfaqësuesit të QBPZh me informata shtesë në lidhje me dy raste, përfshirë për rastin në fjalë.

5. Më 8 dhjetor 2017, Paneli i dërgoi deklaratën me fakte dhe pyetje Shifes së Misionit (ShM), EULEX Kosova, dhe e ftoi atë që të jepte përgjigje dhe vërejtje më shkrim mbi ankesat jo më vonë se 26 janar 2018.
6. Vërejtjet nga ShM erdhën më 19 prill 2019, e më pas u dërguan ankuesve për vërejtje shtesë.
7. Ankuesi nuk paraqiti ndonjë vërejtje shtesë.
8. Më 19 qershor 2019, Paneli e shpalli ankesën të pranueshme në lidhje me nenet 2, 3, 8 dhe 13 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, (këtu e tutje, "Konventa Evropiane" ose "Konventa") (<https://hrrp.eu/docs/decisions/2019-06-19%20Admissibility%20Decision%202016-10.pdf>).
9. Më 13 shkurt 2020, Paneli lëshoi Vendimin dhe Gjetjet e tij në lidhje me meritën e lëndës (<https://hrrp.eu/docs/decisions/2019-06-19%20Admissibility%20Decision%202016-10.pdf>). Në atë Vendim, Paneli gjeti që Misioni kishte shkelur të drejtat themelore të ankuesit sipas Neneve 2 (pjesë procedurale) dhe 3 të Konventës Evropiane. Paneli gjithashtu ftoi shefin e Misionit të marrë parasysh rekomandimet e mëposhtme:
 - a) Të pranojë shkeljen e të drejtave të ankuesit nga Misioni;
 - b) Të sigurojë një kopje të këtij vendimi për:
 - a) organet përkatëse të Misionit,
 - b) autoritetet përkatëse politike në Bruksel dhe
 - c) autoritetet vendore kompetente për të hetuar këtë lëndë;
 - c) Të urdhërojë që kjo lëndë të monitorohet nga organet kompetente të Misionit;
 - d) Të pyeten autoritetet kompetente vendore se cilat hapa, nëse ka pasur, janë ndërmarrë për të hetuar këtë rast dhe cilat hapa të ardhshëm po planifikohen.
10. Me një letër të 22 dhjetorit 2020, shefi i Misionit informoi Panelin për masat e marra në përgjigje të rekomandimeve të Panelit.
11. Në përputhje me rregulloren 45 e *tutje* të rregullores së tij të punës, Paneli do të kthehet të shqyrtojë parashtrimet e ShM-së në lidhje me zbatimin e tij të rekomandimeve të Panelit.

II. FAKTE

12. Faktet e paraqitura nga ankuesi mund të përmbliidhen si në vazhdim.
13. Më ose rreth datës 17 qershor 1999, Svetozar Stambolič, babai i ankueses, Dragiša Kostič-i, supozohet se "ishte tërhequr zvarrë i gjallë" pas një traktori në fshatin Maxhunaj, Komuna e Vushtrrisë.
14. Banorët e fshatit ishin detyruar të largoheshin nga shtëpitë dhe fshati në atë datë, por Svetozar Stambolič-i kishte mbetur në fshat. Ai nuk u pa kurrë më dhe zhdukja e tij u raportua tek autoritetet.

15. Kur EULEX-i erdhi për të zëvendësuar UNMIK-un në periudhën dhjetor 2008 - mars 2009, një raport hetimor Ante Mortem që i referohej zhdukjes së Svetozar Stambolić-it u tha se ishte transferuar në EULEX.
16. Misioni gjithashtu thuhet të ketë marrë një formular të Interpolit "Identifikimi i Viktimës së Fatkeqësisë" i plotësuar me hollësi të tij. Raporti tregoi që UNMIK-u intervistoi ankuesin dhe një anëtar tjetër të familjes së z. Stambolić me telefon në një datë të paspecifikuar në vitin 2005.
17. Siç u përmend më lart, Paneli gjeti që Misioni kishte dështuar të hetojë këtë rast dhe të mbajë të informuar të afërmit e të zhdukurve, siç kërkohej të bënte sipas detyrimeve të tij ndaj të drejtave të njeriut, dhe për këtë arsye kishte shkelur të drejtat themelore të ankuesit. Më pas, Paneli bëri rekomandime me qëllim që të përpiqet të korrigjojë dëmin e bërë ankueses si rezultat i shkeljes së të drejtave të saj themelore.

III. VEPRIMI PASUES SIPAS RREGULLËS 45 E TUTJE

18. Rekomandimi i parë i Panelit ishte që shefi i Misionit të pranonte shkeljen e të drejtave të ankuesit nga Misioni.
19. Shefi i Misionit nuk arriti ta adresojë këtë rekomandim.
20. Prandaj, Paneli do të përsërisë kërkesën e tij që shefi i Misionit duhet të konsiderojë ta bëjë këtë. Është theksuar shumë herë nga Paneli se një masë e tillë do të ishte shumë e rëndësishme për viktimat dhe një mënyrë që Misioni të 'korrigjohet' për dështimin e tij serioz në përputhje me detyrimet e tij themelore ndaj të drejtave të njeriut në këtë rast. Paneli nuk bindet nga arsyetimet e paraqitura nga Misioni, siç përshkruhet më poshtë. Ato janë të paverifikuara, në kundërshtim me detyrat ndaj të drejtave të njeriut të Misionit dhe në mënyrë efektive do ta bënin Misionin që të mos mbante llogari.
21. Rekomandimi i dytë i Panelit ishte për efektin vijues:
 - a) organet përkatëse të Misionit;
 - b) autoritetet përkatëse politike në Bruksel; dhe te
 - c) autoritetet vendore kompetente për të hetuar këtë lëndë;
22. Shefi i Misionit informoi Panelin se vendimi i tij ishte shpërndarë menjëherë te të gjitha njësitë përkatëse në Mision menjëherë pasi ishte komunikuar në Zyrën Lijore dhe të Drejta të Njeriut më 2 korrik 2020'. Ai shtoi: 'Gjatë muajve të kaluar, vendimi iu komunikua gjithashtu autoriteteve kompetente vendore për të hetuar këtë rast dhe më specifikisht Policisë së Kosovës dhe Zyrës së Prokurorit Special të Republikës së Kosovës (ZPSRK)'.
 23. Shefi i Misionit gjithashtu tregoi se

"Autoritetet përkatëse politike në Bruksel janë të informuara në mënyrë rutinore për të gjitha vendimet dhe gjetjet e Panelit dhe ata gjithashtu marrin raportin vjetor të Panelit".
 24. Paneli kërkon sqarim se cilat autoritete morën kopjen e vendimit në këtë rast. Sipas këndvështrimit të Panelit, është thelbësore që autoritetet kompetente në Bruksel duhet të jenë plotësisht të vetëdijshme për shkallën në të cilën Misioni ka vepruar në përputhje me detyrimet e tij ndaj të drejtave të njeriut, se cilat gjetje janë bërë në atë drejtim dhe cilat burime ose masa shtesë mund të nevojiten për të adresoni disa nga çështjet në pritje.

Prandaj, Paneli do t'i kërkojë shefit të Misionit të sqarojë se cilit autoritet me qendër në Bruksel u janë dhënë kopjet e Vendimit dhe gjithashtu të rinovojë kërkesën e tij që ai t'u transmetohet autoriteteve përkatëse në Bruksel.

25. Rekomandimi i tretë i Panelit ishte që shefi i Misionit të urdhërojë që kjo lëndë të monitorohet nga organet kompetente të Misionit.
26. Si përgjigje, shefi i Misionit dha një përshkrim të gjatë të mandatit aktual të monitorimit të Misionit. Në përmbledhje, shefi i Misionit shpjegoi se,

“Në përputhje me mandatin e tij aktual [...], Misioni monitoron rastet dhe gjykimet e zgjedhura në sistemin e drejtësisë në Kosovë; për zbatimin e mandatit të tij të monitorimit, dhe siç diktohet nga shtetet anëtare të BE-së, EULEX-i respekton plotësisht parimin e pavarësisë së gjyqësorit dhe parimin e mosndërhyrjes në procesin gjyqësor. Ai nuk mund të këshillojë institucionet e Kosovës për raste individuale, as nuk mund t'i rekomandojë që t'i japin përparësi një lënde ndaj të tjerave e as të fillojnë ndonjë hetim”.

27. Për më tepër, shefi i Misionit tregoi se Misioni do të monitoronte rastin vetëm nëse autoritetet vendore vendosin të hapin dhe hetojnë këtë lëndë.
28. Paneli thekson që kjo lëndë ishte sjellë dhe komunikuar para mandatit aktual të Misionit. Në masën që kishte ndonjë shqetësim se mandati i ri i parashikuar mund të kishte parandaluar Misionin për të siguruar një zgjidhje efektive, duhej të ishin ndërmarrë hapa, në ushtrimin e zellshëm të përgjegjësisë së tij, për të përshpejtuar shqyrtimin dhe procedimin e lëndës në fjalë.
29. Paneli vëren se Misioni ka argumentuar se mandati i tij i ndryshuar e ndalon atë të zbatohet plotësisht disa nga rekomandimet e Panelit. Ndërsa mandati i Misionit ka ndryshuar, Paneli thekson se Misioni është ende i njëjtë. Përgjegjësia e tij i kushtohet sjelljes së tij të kaluarën dhe të tashmen. Dhe është përgjegjësi e Misionit, siç është aktualisht, për të korrigjuar shkeljet që ai ka bërë në të kaluarën, megjithëse në një kohë kur mandati i tij ishte i ndryshëm.
30. Paneli më tej konsideron se qasja e propozuar është e pakënaqshme dhe nuk siguron një mjet të duhur për shkeljen serioze të të drejtave themelore të njeriut që i ngarkohen Misionit në këtë rast. As nuk pasqyron në asnjë mënyrë peshën e asaj shkeljeje. Paneli nuk mund të interpretojë mandatin aktual të Misionit si parandalim të tij nga korrigjimi i dëmit që ka kontribuar në shkaktimin e tij. Bërja e kësaj do ta bënte Misionin që të jepte llogarifdhënie pavarësisht nga detyrimet ndaj të drejtave të njeriut të Misionit dhe pavarësisht se Paneli kishte vendosur që ai i shkelte ato detyrime. Korigjimi i gabimit të bërë në të vërtetë mbetet një detyrim i Misionit nën mandatin e tij aktual, ashtu siç ishte nën mandatin e mëparshëm (ekzekutiv). Paneli dëshiron të përforcojë pikën se një ndryshim në mandat nuk e heq Misionin nga përgjegjësia e tij për të korrigjuar shkeljet e kryera në një përsëritje të mandatit.
31. Prandaj, Paneli fton shefin e Misionit të marrë parasysh se cilat hapa të arsyeshëm dhe të duhur mund të ndërmerren për të parë që rastet që përfshijnë shkelje të rënda të të drejtave të njeriut - të tilla si kjo e tanishmja - që dikur ishin nën përgjegjësinë e Misionit dhe të cilat tani janë ende të pa hetuara i nënshtrohen një rishikimi efektiv.
32. Paneli kërkon nga Misioni të përshkruajë se si propozon nën mandatin e tij aktual për të mbrojtur të drejtat e individëve - siç është ankuesi - të drejtat e të cilëve janë shkelur nga Misioni dhe të cilat vazhdojnë të shkelen.

33. Rekomandimi i katërt i Panelit ishte që Misioni të kërkojë nga autoritetet vendore kompetente se cilat hapa, nëse ka pasur, janë ndërmarrë për të hetuar këtë rast dhe cilat hapa të ardhshëm po planifikohen.
34. Shefi i Misionit nuk e adreson këtë rekomandim. Në vend të kësaj, është paraqitur një përkrahim i përgjithshëm i aktiviteteve të monitorimit të Misionit.
35. Prandaj, Paneli ripërsërit ftesën e tij për Misionin për të kërkuar nga autoritetet vendore kompetente se cilat hapa, nëse ka pasur, janë ndërmarrë për të hetuar këtë rast dhe cilat hapa të ardhshëm po planifikohen.
36. Për më tepër, edhe pse i mirëpritur, shprehja e keqardhjes së shefit të Misionit nuk përbën një mjet të mjaftueshëm ose të duhur për shkeljen e rëndë të të drejtave të ankuesit nga ana e Misionit.

PËR KËTO ARSYE, PANEL NJËZËRI

GJEN se Misioni nuk ka arritur t'i përcjell dhe zbatojë rekomandimin e parë, të tretë, të katërt, të Panelit.

GJEN DHE SHPREH KEQARDHJE, në veçanti, që shefi i Misionit nuk ka arritur të adresojë rekomandimin e Panelit për të pranuar shkeljen e të drejtave të ankesës nga Misioni dhe **FTON** atë të bëjë një pranim të tillë;

KËRKON nga shefi i Misionit të sqarojë se cilave autoritete në Bruksel nga Misioni iu janë dhënë një kopje e vendimit dhe gjetjeve të Panelit në këtë rast dhe t'u sigurojë autoriteteve përkatëse në Bruksel vendimin aktual pasues;

RIPËRSËRITË REKOMANDIMIN E VETA SE Misioni duhet t'i pyes autoritetet vendore kompetente se cilat hapa, nëse ka pasur, janë ndërmarrë për të hetuar këtë rast dhe cilat hapa të ardhshëm po planifikohen;

FTON shefin e Misionit që të vlerësoj se cilat hapa ose masa mund të ndërmerren nga Misioni për të korrigjuar dhe mbrojtur të drejtat e atyre - përfshirë ankuesin - të cilat janë shkelur nga Misioni dhe të cilat vazhdojnë të shkelen (duke u përqëndruar në mënyrë të veçantë në të ashtuquajturat 'zhdukje me forcë' ose raste të personave të zhdukur);

KËRKON nga shefi i Misionit që t'ia shpërndajë këtë vendim personelit përkatës brenda Misionit dhe autoriteteve përkatëse jashtë tij, përgjegjës për mbikëqyrjen e punës së Misionit;

MBETET I ANGAZHUAR në këtë lëndë deri në njoftimin e radhës;

PËRFUNDIMISHT, PANELI VËREN se përgjegjësia për të siguruar një mjet efektiv juridik për shkeljet e të drejtave të kryera nga Misioni është dhe i takon plotësisht Misionit. Në masën që Misioni, përmes shefit të Misionit, nuk është në gjendje ose nuk dëshiron t'i zbatojë plotësisht rekomandimet korrigjuese të Panelit, mbetet përgjegjësia e tij për të gjetur mjete dhe metoda alternative të korrigjimit që sigurojnë një mjet efektiv juridik për shkeljet që konstatohen se janë kryer;

FTON shefin e Misionit të adresojë kërkesat e Panelit deri më datën 30 nëntor 2021.

Për Panelin,

Guénaël METTRAUX
Kryesues

Petko PETKOV
Anëtar zëvendësues

Anna AUTIO
Anëtare